

Carla de Jong

Nooit meer regen

ISBN 978-90-225-7469-0
ISBN 978-94-023-0498-5 (e-boek)
NUR 301

Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagfoto: © Philip Laurell | Johnér
Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest
Auteursfoto: © Hester Doove

© 2015 Carla de Jong en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam
Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Marianne Schönbach Literary Agency B.V.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

‘Laten we vanmiddag naar het graf van je moeder gaan.’

‘Hè ja, gezellig!’ Nathan staakt de onthoofding van zijn eitje.

‘Je kunt er niet voor weg blijven lopen.’ Lily snijdt haar boterham met hagelslag in twaalf partjes. De middenstukjes bewaart ze altijd voor het laatst. Toen ze net samen waren maakte hij er een sport van om ze van haar bord weg te kapen.

‘Ik loop nergens voor weg. Ik heb gewoon niks met een graf. En ik ben laat klaar vandaag.’

‘Het is niet “een” graf en je verzint altijd uitvluchten.’

‘Ik ga heus wel een keer, alleen niet vandaag.’ Hij duwt zijn mes nu door de schaal heen en het eigeel druipt erlangs.

Lily legt haar hand op zijn arm. ‘Ik weet dat het moeilijk voor je is. Ik maak me soms gewoon zorgen.’

‘Zorgen zijn onzinnig.’ Hij kan zijn moeders stem haast horen.

‘Je slaapt slecht, dat wijst op een verstoord rouwproces.’

‘Ik verwerk de dingen op mijn manier.’ Hij neemt een hapje ei en probeert Lily’s blik te mijden. ‘Ik wil me concentreren op de operatie.’

‘Natuurlijk. Sorry, dat was ik helemaal vergeten. Wil je nog koffie?’ En daarmee is het onderwerp weer even van tafel. Maar het eitje smaakt hem ineens niet meer en hij schuift het van zich af. ‘Ik ga douchen.’

Een halfuur later fietsen ze samen door een nog slaperig Amsterdam. Voor de draaideur van het ziekenhuis geven ze elkaar een snelle kus. Lily neemt de lift naar de verloskamers en Nathan haalt een paar keer diep adem voor hij de operatiekamer binnenstapt.

‘Nathan, ben je er klaar voor?’ Tubberg hangt op een stoel in de verpleegpost, een zorgdossier opengeslagen voor zich.

‘Zeker,’ zegt hij stilliger dan hij zich voelt.

Samen buigen ze zich nog even over het dossier van hun patiënt.

Daarna begint het wassen. Nathan schrobt zijn handen en onderarmen ettelijke keren. Vanavond moet hij eraan denken om een dikke laag van de handcrème op te smeren die Lily per grootverpakking inslaat. Vooral in de winter liggen kloofjes op de loer, met bacteriën als kwaadwillende bondgenoten.

Tubberg hoest akelig en spuugt in de wasbak naast de zijne.

‘Klinkt niet best.’

‘Laat mijn vrouw het niet horen.’ Met zijn elleboog duwt Tubberg op het pompje dat een straal gemeenrode zeep uitspuugt. ‘Ik verheug me nu al op mijn post-operatiesigaret.’ Ook hij schuimt zijn handen en onderarmen overdadig in.

Nathan houdt van de lucht die de belofte inhoudt van felle operatielampen, urenlange concentratie, slechts onderbroken door afgemeten vragen om klemmen en scalpels. Dat hij dit mag doen lijkt hem nog steeds weinig minder dan een wonder.

Even later buigt hij zich over een jonge vrouw. Onder de felle operatielampen glanst haar gezicht porseleinwit. ‘Ik ben dokter Van Hall, ik ga u opereren, samen met mijn collega dokter Tubberg, die komt u zo ook nog even begroeten.’ Hij hoeft haar niet te zeggen dat hij slechts arts-assistent is, dat zal haar onnodig angstig maken. ‘Ik ga u een paar eenvoudige vragen stellen. Of mag ik “je” zeggen?’

Ze knikt, suffig van de premedicatie. Ze is mooi en jong, een pechvogel.

‘Hoe heet je?’

‘Liz van Beek.’

‘Wat is je geboortedatum?’

‘28 juni 1990.’

‘Je bent al bijna geslaagd. Waar word je aan geopereerd?’ Het zijn de standaardchecks, hij kan ze dromen.

‘Mijn linkerborst, een tumor.’

‘Klopt. En die gaan we weghalen.’

Tubberg komt erbij staan. ‘Mevrouw van Beek, de anesthesioloog gaat u zo in slaap brengen. Ik zie u na de operatie in de uitslaapkamer.’

Ze knikt en er glijdt een traan langs haar slapen. ‘Ik ben nu al moe.’

‘U gaat heerlijk slapen.’

Ze sluit haar ogen. De anesthesioloog heeft een makkie aan haar, na luttele seconden is ze vertrokken.

Tubberg wijst naar het met stift gemarkeerde deel van haar borst waar de tumor zich bevindt. ‘We streven naar borstsparring, maar deze tumor is agressief in een jong lichaam. Zo nodig besluiten we alsnog tot amputatie.’ Hij kijkt op de grote klok. ‘Aanvang operatie tien over negen.’

Nathan snijdt heel voorzichtig, het scalpel is vlijmscherp. Tubberg volgt zijn bewegingen nauwlettend en geeft af en toe een aanwijzing. De tumor is grillig gevormd en heeft zich diep in de jonge borst gevreten. Hij denkt niet aan Liz van Beek, zijn aandacht is bij het monster dat hij moet uitschakelen. ‘Tets ruimer,’ zegt Tubberg. ‘Ik vertrouw het omliggende weefsel niet.’

Beheerst verijdert Nathan nog enkele extra millimeters weefsel.

‘Keurig,’ zegt Tubberg. ‘We kunnen sluiten. Denk om de drain.’

Een half uur later bezoeken ze Liz van Beek op de uitslaapkamer. Ze hebben hun OK-muts nog op. ‘Het is goed gegaan.’

‘Mijn borst,’ fluistert ze.

‘We hebben uw borst gespaard. De randen van het weefsel worden onderzocht, we hebben goede hoop.’

Ze begint te huilen.

Nathan pakt haar hand en knijpt er zachtjes in. ‘Huil maar even goed.’

‘Dat is óns werk,’ bromt de verpleegkundige die de controles doet. ‘Jullie staan in de weg.’

‘Roken,’ zegt Tubberg opgewekt.

‘Je wordt net zo’n goede arts als je vader.’ Ze zijn neergestreken in het park pal voor het Amsterdamse ziekenhuis. De mist is opgetrokken en de lucht is helderblauw. Een brutale duif strijkt voor hen neer, zijn kopje scheef in een zucht naar kruimels van het een of ander. ‘Ik kan me mijn eerste operatie met Callum nog zó voor de geest halen. Net zo’n vaste hand.’ De rookwolk die Tubberg uitblaast, kan de spijtige blik die over zijn gezicht glijdt niet verhullen.

Nathan registreert het vaag, maar zijn blije trots overheerst.

Tubberg kucht langdurig. ‘Hoe gaat het verder met je?’

Nathan weet waar hij op doelt. ‘Het gaat wel. We hebben het lang zien aankomen natuurlijk.’

Tubberg knikt. ‘Tja, dat scheelt misschien een beetje, maar toch. Je moeder was zo’n bijzondere vrouw. Hoe gaat het met je stiefvader?’

Een scheutje schuldgevoel. Hij heeft zijn stiefvader al weken niet gesproken. ‘Die redt zich wel. Hij is voor hun huwelijk lang vrijgezel geweest.’ Alsof dat het gemis draaglijker maakt.

‘Dan kan hij in elk geval koken.’

Dat valt te bezien. Vóór het huwelijk met Nathans moeder verbleef zijn stiefvader voortdurend in het buitenland en het lijkt Nathan sterk dat hij daar heeft leren koken. Zwijgend kijkt hij een oude dame na die haar rollator voortduwt, een keffertje voor in haar mandje. De stad verschuilt zich achter de wal van bomen en struiken en kruipt via vele ingangen naar binnen in de vorm van joggers, hondenliefhebbers en alcoholisten met halve liters bier van een obscuur merk in hun hand.

De liefde voor Amsterdam heeft zijn moeder hem met de paplepel ingegoten. Als enig kind kreeg hij steevast haar volle aandacht, ze nam hem overal mee naartoe. In een van zijn vroegste herinneringen zit hij in het fietszitje voorop bij zijn fiere moeder. De ene na de andere gracht glijden ze langs, het zonlicht glinsterend tussen het loof van de iepen. Achter hem zingt zij chansons van Jacques Brel en Edith Piaf, namen die hij pas later zou leren kennen. Op de Noordermarkt krijgt hij een soepstengel van de bakker en voor op de fiets peuzelt hij die op, een zakje krentenbollen in zijn andere knuistje geklemd.

Zijn vader draaide toen al slopende werkweken als chirurg. Vreemd genoeg heeft Nathan levendiger herinneringen aan de momenten waarop Callum thuis was dan aan de voortdurende aanwezigheid van zijn moeder. Een geheugen is een raar ding. De tien gouden jaren, denkt hij. Het was alsof de zon altijd scheen, tot het moment dat zijn moeder besloot verliefd te worden op een andere man.

‘Aan het werk,’ zegt Tubberg.

Haastig staat Nathan op, zijn baas mocht eens denken dat hij lui is. Op termijn hoopt hij diens plaats in de maatschap over te nemen. Dat zou hij een grote eer vinden. Zijn vader en hij zijn beiden opgeleid door de chirurg met kolenschoppen van handen die welhaast de meest verfijnde motoriek moet hebben van opererend Nederland.

Met gevaar voor eigen leven steken ze het drukke zebra-pad over. Trams, taxi's en fietsers vechten om hun veronderstelde voorrang in deze gekke stad. Ze bereiken weer veilig de hoofdingang van het ziekenhuis. Tubberg zet koers naar de Spoedeisende Hulp. Nathan loopt langs de poli-chirurgie, waar zijn collega's nog bezig zijn om hun ochtendspits weg te werken.

‘Nathan!’ Een vertrouwde stem roept hem.

‘Callum.’ Ze hebben een stilzwijgende afspraak. In dit gebouw zal hij hem nooit papa noemen. Het gaat hem gemakkelijk af: ergens rond de scheiding van zijn ouders is hij begonnen hen bij hun voor-naam aan te spreken. Niet consequent, meer zoals het uitkomt.

Zijn vader legt een dossier op de balie van de receptioniste en geeft haar met gedempte stem aanwijzingen. Twee minuten, gebaart hij met opgestoken vingers. Callums witte jas dwarrelt om zijn bovenlichaam als hij op zijn klompen op hem toe snelt. Hij is vermagerd, denkt Nathan.

‘Nathan, wat fijn dat ik je zie. Hoe gaat het met Liz van Beek?’

‘Heel goed. We hebben haar borst weten te sparen.’

Callum pakt hem bij zijn schouders. ‘Dat is goed nieuws. Die arme vrouw.’ Zijn vader heeft Liz van Beek slechts één keer ontmoet en haar toen meteen doorverwezen naar Tubberg, die door collega’s met lichte spot ‘de borstenman’ wordt genoemd vanwege zijn specialisme. Zijn vader pauzeert een paar seconden, waarin hij – Callum kennende – vast aan de jonge vrouw denkt. Dan is zijn zoon weer in beeld. ‘Was Tubberg tevreden?’

Nathan voelt zijn borstkas zwellen. ‘Heel tevreden. Hij vergeleek me met jou.’

‘In positieve zin, mag ik hopen?’ Callums lachje is voorzichtig.

‘Wat is dat toch met jou en Tubberg? Natuurlijk was hij positief.’ Hij werkt nu al ruim een jaar in hetzelfde ziekenhuis als zijn vader, en nog steeds weet hij niet wat er tussen die twee speelt. Ze vallen elkaar nooit af, die code onder specialisten is in beton gegoten, maar wanneer de ander ter sprake komt zijn ze altijd gereserveerd. Hij heeft Callum er wel eens naar gevraagd. Die lachte, een beetje zoals nu, en zei: ‘Tubberg en ik hebben het grootst mogelijke respect voor elkaars werk. We waren ooit vrienden.’ De lijnen in zijn gezicht verdiepten zich. ‘Geloof me, Nathan, vriendschap en werk gaan slecht samen.’

Hij vroeg nog door, maar Callum wilde er niets meer over loslaten. Zo ging dat met zijn vader. Hij was vernoemd naar een Britse overgrootvader en had behalve diens naam ook de Engelse ingetogenheid overgeërfd.

Callum wijst naar de grote klok achter Nathan. ‘Ik moet door, ik loop uit. Heb je om één uur tijd voor een lunch?’

‘Mijn poli begint om half twee.’

‘Mooi. Ik wil alles horen over de operatie.’ Callum pakt zijn arm en knijpt er heel even in. Dan is het moment alweer voorbij.

Zijn vader loopt naar een oudere man in een witte djellaba die bij het koffieapparaat staat te puzzelen. Nathan ziet hoe hij de man hartelijk de hand schudt en hem helpt met het keuzemenu. Even later verdwijnen ze in het zwarte gat achter de receptie, waar Russisch roulette regeert en waar wordt gehuild als de gehoopte effecten van de behandeling zijn uitgebleven en breed wordt geglimlacht – en soms toch ook gehuild – na goed nieuws.

Nathan heeft nog een half uur voor de zaalronde start op de afdeling Chirurgie. Hij neemt de trap naar de derde verdieping. De nieuwe liften mijdt hij zoveel mogelijk. Die gaan zo snel dat hij het gevoel heeft dat zijn lichaam nog altijd met elastiek aan de verdieping vastzit vanwaar hij zojuist is gelanceerd. De artsenkamer is leeg. Lusteloos neemt hij plaats achter een computer en logt in. De namen van zijn patiënten glijden langs hem heen. De operatie heeft hem moe gemaakt. De slechte nachten die hij sinds de dood van zijn moeder regelmatig heeft, beginnen hun tol te eisen. Heel even sluit hij zijn ogen en dommelt weg, tot zijn trillende telefoon hem wekt. Een onbekend 020-nummer.

‘Nathan van Hall.’

‘Notariskantoor Loyd en Taks. Bel ik u gelegen?’ Hij hoort een zangerig Limburgs accent.

Direct voelt hij een kramp in zijn borststreek. Hij kan nee zeggen, maar ervoor weglopen is onmogelijk. Het is zover.

‘Ik bel u om een afspraak te maken voor de afwikkeling van het testament van uw moeder, mevrouw Jeanne Dufour.’

‘Ik ben deze week erg druk.’

‘Geen probleem. Wanneer schikt het u wel?’

Nooit. Hij wil geen geld, hij wil zijn moeder terug. Hij slaat zijn agenda open. ‘Ik zal me er vrij voor moeten maken.’

‘Dat begrijp ik.’ Zo klinkt ze anders niet. Het zal zelden voorkomen dat een erfgenaam tijd rekt als het om het cashen van miljoenen gaat.

‘Heeft u mijn stiefvader al gebeld?’

‘U bent de eerste op de lijst.’

De lijst? ‘Wij zijn toch met zijn tweeën?’

Ze kucht. ‘Naast u beiden zijn ook uw vader, uw tante en uw halfzus begunstigde.’

Al hebben zijn tante en vader Jeannes geld nauwelijks nodig, hij kan zich voorstellen dat er wat roerend of onroerend goed is, dat zijn moeder hun wil nalaten. Maar waarom heeft Jeanne Olivia opgenomen in haar testament? Er is toch geen sprake van een bloedband met zijn halfzus? Ze mag voor zijn part het hele vermogen erven, daar niet van. Toch voelt hij een enorme weerzin opkomen. Olivia hoort niet bij de Dufour-tak.

‘Het zou fijn zijn als u een paar dagdelen kunt aangeven waarop het u schikt.’

‘Mijn vader en ik zijn arts, wij hebben geen dagdelen weg te geven,’ zegt hij nors.

Hij hoort een zucht aan de andere kant van de lijn, maar ze blijft onberispelijk. ‘Wij zijn ook op donderdagavond geopend.’

‘Doe dan maar volgende week donderdagavond,’ zegt hij na een korte aarzeling.

‘Zeven uur?’

Hij mompelt instemmend.

‘Ik zal kijken of de anderen ook kunnen. Als u niets meer van mij hoort, dan zien we u graag volgende week donderdagavond, meneer Van Hall.’ Haar zachte g klinkt na in zijn oren.

Met zijn vuist slaat hij op het bureaublad. Verdomme. Zijn moeder manipuleert over haar graf heen en hij is even machteloos als toen ze nog leefde.

Toen Nathan hoorde dat zijn moeder zou sterven woonde hij al jaren op zichzelf. Hij was net begonnen met zijn coschappen in het Gooi. Callum had geprobeerd hem direct naar het Amsterdamse ziekenhuis te krijgen, maar Nathan besloot dat hij het juk van zijn vaders succesvolle carrière niet onmiddellijk om zijn nek wilde hangen. Het Gooi was prima te bereizen vanuit Amsterdam.

Zijn moeder ontliet hij zoveel mogelijk, nu hij zich vrijer voelde dan ooit tevoren. Toen ze hem belde had hij zijn riedeltje uitvluchten dan ook paraat. Te druk, lange werkdagen als coassistent, bruiloften van vrienden, moe.

‘Nathan, ik moet je spreken.’

‘Mam, ik...’

‘Kijk eens naar buiten.’

Ze leunde tegen een lantaarnpaal. Haar gezicht lichtte gelig op in het schijnsel van de lamp.

‘Is dit een overval of zo?’ vroeg hij.

‘Doe nou maar open.’

Natuurlijk wist hij wat ALS was. In zijn studieboeken stond de ziekte uitgebreid beschreven en tijdens een snuffelstage in een verpleeghuis had hij een ALS-patiënt verpleegd. En nu zou Jeannes gezicht hem misschien over enkele jaren vanaf de bushokjes aanstaren, vergezeld van de woorden: ‘Ik ben inmiddels overleden’. Het kon niet waar zijn.

‘Weet je het zeker?’ Van alle vragen die door zijn hoofd tuimelden stelde hij de domste.

Jeanne glimlachte, maar haar mond trilde. ‘Nathan toch.’

‘Hoe kan dat nou?’ Nog een vraag uit dezelfde categorie.

‘Pech, lieverd. Dit heet nou pech.’

‘Weet papa het al?’

‘Ik heb het hem gisteren verteld.’ Zijn moeder sloot even haar ogen en er verschenen pareltjes aan haar wimpers, die ze met haar

wijsvingers wegveegde. ‘Hij is er erg door geraakt.’

Bij de gedachte aan zijn vaders pijn krampte het in Nathans borststreek. Zijn moeder sloeg haar armen om hem heen en hij brak in duizend stukjes.

Overigens zou zijn moeders portret geen bushokje sieren. Trillend van ongenoegen vertelde ze enkele maanden na de diagnose over het verzoek van de ALS-stichting of zij haar naam en gezicht aan de postercampagne wilde verbinden. ‘Laat mensen op de goede politieke partij stemmen. Als we de verzorgingsstaat in stand houden is er geld zat voor onderzoek. Tel er de miljarden van die verdomde farmaceutische industrie bij op. En de reclamegelden van die campagnes.’ Ze spuugde haast van woede. ‘Dat levert meer geld op dan medelijden kan genereren.’

Als je er al een speld tussen had kunnen krijgen, dan had de blik in haar ogen je wel van dat idee weerhouden. Zijn moeder op haar best. Haar felle blik hield ze tot het laatst. Die was toen nog vrijwel haar enige uitingsvorm.

Hij is er met zijn hoofd niet bij tijdens de visite. Hij verwacht de labwaarden van een multitraumapatiënt. ‘U bedoelt de leverwaarden, dokter,’ zegt de verpleegkundige die hem vergezelt zacht. Gelukkig is de patiënt net zo min erg helder. ‘Inderdaad.’ Nathan hangt de kaart terug aan het bed. ‘Het gaat de goede kant op met u. Uw infuus mag eruit.’

De man knikt wazig.

‘Neem een kop koffie,’ adviseert de verpleegkundige hem op de gang.

‘Niet nodig, ik was alleen even afgeleid.’

Ze haalt haar schouders op.

De rest van de ronde houdt hij zichzelf bij de les en opgelucht neemt hij om vijf voor één de trappen naar beneden. Het personeels-

restaurant is nog afgeladen vol. Zijn vader wuift naar hem vanaf de saladebar, en even later staan ze samen in de rij voor de kassa. De vraag brandt op Nathans lippen, maar hij besluit te wachten tot ze zitten.

Ze bemachtigen het laatste tweepersoonstafeltje en glijden op de formica stoelen.

‘Eet smakelijk, jongen.’

Hij knikt en dan schieten de woorden eruit. ‘Ben jij ook gebeld?’

Vragend kijkt zijn vader hem aan.

‘De notaris van mama.’

Callum trekt bleek weg. ‘Ik heb mijn privételefoon nog uit staan.’ Hij diept hem op uit zijn jaszak.

‘Volgende week wordt mama’s testament geopend. Wist jij dat Olivia er ook in staat?’ Nathan hoort het verwijt in zijn eigen stem.

Callum geeft geen antwoord en zet het toestel aan. Vrijwel meteen klinken er twee piepjes. Hij luistert de berichten af en legt het toestel naast zijn nog onaangeroerde bord. Dan kijkt hij Nathan beschroomd aan. ‘Ja, Jeanne heeft me verteld dat ze Olivia in haar testament wilde opnemen.’

‘En dat vond jij goed?’

‘Nathan, je kent je moeder. Daar had ik helemaal niets van te vinden. Het was háár vermogen.’ Zijn vader pakt zijn vork op en prikt in een tomaatje.

‘Ik heb volgende week donderdagavond laten vastleggen.’ Nathan schuift zijn bord van zich af. Ineens heeft hij geen trek meer in de hamburger die daar ergens onder een dikke laag ketchup schuil moet gaan.

‘Donderdag,’ zegt Callum binnensmonds. ‘Ik bel ze toch even.’ Hij tuurt naar het schermje en drukt dan op de antwoordfunctie. ‘Callum van Hall, u heeft mij gebeld...’

Zelfs aan de andere kant van de tafel herkent Nathan het zangerige stemgeluid.

‘Ja, dat begreep ik al. Ik kan me wel vrij maken.’

Nog meer gezang.

‘Wát zegt u?’ Callum sluit zijn ogen even. ‘Tot hoe laat zijn jullie open vandaag? ... Goed, dan zorg ik dat ik er voor vijven ben.’

‘Wat was dat?’ vraagt hij als zijn vader heeft opgehangen.

Callum pakt zijn vork weer op. Zijn hand trilt.

Niet best voor een chirurg, denkt Nathan. ‘Waarom ga je er vanmiddag langs?’ De onrust in zijn borstkas groeit.

‘Er ligt een brief voor mij,’ zegt Callum moeizaam. ‘Van Jeanne.’